

“Sistem Slovenija” je v krizi

Na finančno krizo mariborske nadškofije se odzivajo katoliški izobraženci. Kolikor vedo o nejavnih pogajanjih, je bilo s cerkvene strani malim delničarjem ponujeno 60-odstotno vračilo, velikim upnikom, bankam, pa v petih letih ves dolg, a je bil predlog zavrjen

VANESSA ČOKL

Ne muči nas le finančna stiska, piše v izjavi Skupine katoliških izobražencev v Mariboru, ki je zagon dobila po prihodu jezuita Janeza Srake, dolgoletnega urednika slovenskega programa Radia Vatikan, iz Rima spet v Slovenijo, v Maribor. Vrednostna in pojmovna kriza sta povzročili finančno krizo gospodarstva mariborske nadškofije, pravijo. Ta kriza da je sestavni del globalne krize, pa tudi krize “sistema Slovenija”.

Gospodarski vrh nadškofije mariborski izobraženci, ki imajo po naših podatkih za seboj srečanje s padlim ekonomom **Mirkom Krašovcem**, sprašujejo, koliko je, če je, poslovno odločal “po načelih skrajno liberalne finančne šole, ki je zamišljena za obrambo in zagotavljanje koristi velikih svetovnih finančnih centrov”, ali je imel v mislih tudi cilje in koristi teh centrov pa to, ali je slovenski finančni in gospodarski sistem vsaj v glavnih obrisih v skladu z družbenim naukom Cerkev. Kam je šel denar, ki manjka, in kdo je obogatel, sprašujejo.

Skupina katoliških izobražencev razume ogorčenje vernikov, še zlasti **malih delničarjev** in lastnikov certifikatov. Toda samo obsojanje ni dovolj in tudi ni krščansko, opozarjajo. Po njihovem mariborska nadškofija dolžniško krizo, v katero je padla, rešuje odgovorno in strokovno: zamenjan je

bil vrh nadškofije, najeti, po nasvetu Svetega sedeža, strokovnjaki, da vodijo pogajanja z bankami zaradi te “višje finančne krize”. Ko je kriza takšna, država pomaga iz solidarnosti, pravijo, finančne ustanove pa so dolžne del svojih terjatev odpisati, da se finančni sistem spet vzpostavi. Toda pri nas, pravijo, imajo zlasti po osamosvojitvi “določeni gospodarski in politični krogi paranoičen strah, da bi kristjani in Katoliška cerkev aktivno in enakopravno vstopili v gospodarstvo in politiko”. Narodne gospodarske strategije pa v Sloveniji ni. In nič ni tu naključno, z namenom je “ogromno kapitala namesto v gospodarstvo v tranziciji šlo v privatne roke ljudi s kolektivistično miselnostjo in preživelo politično usmeritvijo”. Učinki “te prikrite pravne strategije” so danes na očeh vseh, in to s pogubnimi posledicami: veliko zadolženostjo države, trpnim stanjem gospodarstva, nizko proizvodnjo, z zastojem nepremičninskega trga ...

Gospodarska dejavnost mariborske nadškofije je šla vzporedno s tržnim gospodarstvom po slovensko, tu pa katoliške izobražence zanima, kako je mogoče, da v Cerkvi na Slovenskem nihče, od cerkvenih voditeljev do vernikov, ni razčlenil gospodarskega in finančnega sistema v državi, “ki imata premalo varovalk, da bi preprečevale in kaznovale koruptivno delovanje”. Da je sistem Slovenija v globoki krizi, tudi dokazuje, so prepričani, da bi sam zašel v krizo, tudi če globalnih pretresov ne bi bilo. To, pravijo, bo tudi nujno upoštevati pri odgovornosti mariborske nadškofije. Njeni finančni svetovalci so ponudili 60-odstotno povračilo malim delničarjem in lastnikom certifikatov ter celotno povračilo dolgov bankam in drugim večjim upnikom v petih letih po restrukturiranju dolgov. Ta predlog so veliki upniki zavrnil, “ni še znano, ali iz gospodarskih ali političnih razlogov”, razkrivajo iz nejavnih pogajanj za rešitev nasadlih mariborskih cerkvenih financ.